

گزارش میزگرد

۴. سرفصل‌های دروس ریاضی دانشگاه فرهنگیان همانند دانشگاه‌های دیگر باشد و نباید اختلاف فاحش بین دروس این دانشگاه و دانشگاه‌های دیگر اختلاف وجود داشته باشد.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی

۱. نسبت به طراحی برنامه‌های بین رشته‌ای در علوم پایه به خصوص ریاضی اقدام کند. این برنامه‌ها می‌تواند در زمینه‌های مهندسی، کشاورزی، علوم انسانی و پزشکی باشد و پژوهش‌های گروهی و بین رشته‌ای در زمینه علوم ریاضی تقویت شود.

۲. به مراکز تحقیقاتی توصیه شود که در هر پروژه ملی جایگاه متخصصان ریاضی مشخص شود، چون بسیاری از تحقیقات نیاز به مشاور ریاضی دارد، ولی جایگاه متخصص ریاضی در آن پروژه مشخص نیست.

۳. شرکت‌های دانش بنیان در حوزه ریاضیات و علوم مرتبط ایجاد و توسعه یابند.

۴. چون با توجه به بهای دادن به رشته‌های پزشکی، افت کمی و کیفی در ریاضی وجود دارد، به این رشته و پذیرفته‌شدگان این رشته بیشتر توجه شود و کفی برای نمره در پذیرش دانشجویان برای رشته‌های ریاضی منظور گردد و دانشجویی که کمتر از این کف امتیاز بیاورد پذیرش نشود.

۵. امکان استخدام محقق ریاضی به وجود آید و پسا دکتری ریاضی توسعه یابد.

۶. قابلیت حل مسائل اجتماعی، اقتصادی توسط فارغ‌التحصیلان ریاضی تبلیغ گردد.

۷. الگوی دانشکده علوم مهندسی که از چند سال پیش در دانشگاه تهران تأسیس شده، در دانشگاه‌های بزرگ، توسعه یابد.

۸. آئین‌نامه‌هایی که باعث فشار به جوانان مستعد در دانشگاه‌ها شده‌اند و مخصوصاً مسئله Publish or Perish ابطال گردند.

۹. با همکاری انجمن ریاضی ایران، دانشگاه فرهنگیان مورد ارزیابی اصولی قرار گیرد و نتایج آن به شورای عالی انقلاب فرهنگی جهت تصمیم‌گیری اساسی ارائه شود.

۱۰. برنامه‌های درسی موجود در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری ریاضی مورد بازنگری قرار گرفته و با توجه به تحولات فناوری و نیاز جامعه، به روز شود.

۱۱. امکان ورود ریاضی‌دانان به شهرک‌ها و پارک‌های علمی فراهم آید و از تجربه خارج کشور و استادان علوم ریاضی که با صنعت همکاری می‌کنند استفاده و الگوسازی شود.

آینده شغلی دانش‌آموختگان علوم ریاضی

طاهر قاسمی‌هنری*

عزیزاله معماریانی**

در میزگرد آینده شغلی فارغ‌التحصیلان علوم ریاضی که از ساعت ۵:۳۰ تا ۷:۳۰ روز یکشنبه ۱۳۹۵/۶/۷ در چهل و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران برگزار شد، آقایان دکتر بابلیان، دکتر دهقان، دکتر رجالی و دکتر معماریانی شرکت داشتند. در این میزگرد که ریاست آن به عهده آقای دکتر علی رجالی بود، در مورد وضعیت نامطلوب دانشجویان ورودی علوم ریاضی در تمامی مقاطع و بیکاری فارغ‌التحصیلان این رشته بحث شد و توصیه‌هایی نیز ارائه گردید:

برای چندمین سال متوالی ورودی دانشجوی ریاضی در مقطع کارشناسی دانشگاه‌های آزاد اسلامی، پیام‌نور و مؤسسات غیرانتفاعی، تقریباً صفر است. ورودی در مقطع کارشناسی ارشد نیز در حال کاهش است. در دانشگاه‌های دولتی نیز (به جز دانشگاه تهران و صنعتی شریف)، این روند کاهشی مشاهده می‌شود. البته رشته‌های دیگر علوم پایه مانند فیزیک و شیمی وضعیتی بهتر از ریاضی ندارند.

وقتی علل بررسی می‌شوند، موارد زیر مشاهده می‌گردند: عدم تدریس علمی ریاضی در مقاطع ابتدایی و متوسطه که منجر به تنفر دانش‌آموزان از این درس می‌شود؛ کاهش دروس ریاضی در تمامی مقاطع و رشته‌ها توسط آموزش و پرورش، عدم وجود فرصت‌های شغلی پس از فارغ‌التحصیلی. راهکارهای اشاره شده در این میزگرد به شرح زیر است:

آموزش و پرورش:

۱. خلاقیت محوری را در آموزش ریاضی مقاطع ابتدایی و راهنمایی مدنظر قرار دهد.

۲. ساعات دروس ریاضی را در تمامی مقاطع و رشته‌ها بر اساس استاندارد طراحی کند. حتی ارائه مناسب درس ریاضی برای رشته‌های علوم انسانی مانند اقتصاد، جامعه‌شناسی و علوم سیاسی ضروری است. انجمن ریاضی ایران آمادگی دارد از نظر تخصصی کمک‌های لازم را ارائه دهد.

۳. نیازهای خود را از میان فارغ‌التحصیلان رشته ریاضی که مسلماً بهتر از فارغ‌التحصیلان سایر رشته‌ها توانایی دارند، تأمین کند.

اخبار دانشگاه‌ها

دانشگاه صنعتی سهند

۱. آقای دکتر فریدون مرادلو دانشیار گروه ریاضی به مدت دو سال دیگر در سمت معاونت دانشکده علوم پایه ابقا شدند.
۲. آقای دکتر بهروز علیزاده عضو هیأت علمی گروه تحقیق در عملیات از مرتبه استادیاری به دانشیاری ارتقا یافته‌اند.
۳. آقای دکتر پیام مختاری به عنوان پژوهشگر برتر دانشکده علوم پایه انتخاب شده‌اند.
۴. با توجه به خالی ماندن ظرفیت رشته ریاضی به خصوص گرایش ریاضی محض در اکثر دانشگاه‌های استان آذربایجان شرقی در دوره کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۵، جلسه‌ای متشکل از نمایندگان دانشگاه‌های تبریز، شهید مدنی، صنعتی سهند، مراغه و بناب به منظور بررسی مشکلات پیش آمده و ارائه راهکار به میزبانی دانشگاه صنعتی سهند برگزار گردید و نامه‌ای به آقای دکتر شریعتی نیاسر معاونت محترم آموزشی وزارت علوم ارسال شد که متن آن بدین شرح می‌باشد:

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر شریعتی نیاسر

معاون محترم آموزشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری

با سلام و احترام؛ همان‌طور که مستحضرید علوم پایه نقش بسزائی در پیشرفت علوم دیگر به خصوص علوم فنی مهندسی دارد و در ممالک توسعه یافته، علوم پایه دارای جایگاه بسیار تعیین کننده‌ای است. در داخل کشورمان نیز در دانشگاه‌های تراز اول همانند دانشگاه صنعتی شریف، علوم پایه جایگاه بسیار قدرتمندی دارد و همه ما اذعان داریم که برای تربیت مهندس کارآمد، فنآور و مؤثر در صنایع روز، نیاز به علوم پایه بسیار قوی و به روز است. متأسفانه اخیراً به دلیل عدم درک صحیح از جایگاه این علوم، با عناوینی هم‌چون ایجاد بستر ارتباط با صنعت، سعی در کاربردی جلوه دادن بخشی از علوم پایه به ویژه ریاضی شده است. ... ریاضیات و کاربردهای آن ... رشته‌ای که از آن به نام زبان طبیعت یاد می‌شود و درک هیچ واقعیت تجربی بدون داشتن دید ریاضی امکان‌پذیر نیست. البته در مقطع دبیرستان نیز بیشتر دانش‌آموزان جهت تضمین شغل آتی خود و هم‌چنین آینده‌ای پردرآمد به رشته علوم تجربی روی می‌آورند (۶۰ درصد تجربی و ۲۰ درصد ریاضی و فنی و ۲۰ درصد علوم انسانی) در سال‌های اخیر نیز به دلیل یک سری مشکلات اجتماعی ناشی از عدم استخدام، و یا در صورت استخدام، حقوق و مزایای

۱۲. تیم‌های دانشجویی که در آن امکان دادن مشاوره به سایر متخصصان و محققان را داشته باشند، تشکیل شوند.
۱۳. از جذب اعضاء هیأت علمی ضعیف در دانشگاه‌ها جلوگیری شود.

انجمن ریاضی ایران:

۱. برای معرفی توانمندی‌های دانش‌آموختگان و جایگاه علوم ریاضی در حوزه‌های مختلف تبلیغ و اطلاع‌رسانی کند.
۲. بینش مسئولین نسبت به علوم پایه را تغییر دهد (در این زمینه انجمن ریاضی ایران و فرهنگستان علوم می‌توانند برنامه‌ریزی دقیقی داشته باشند).
۳. سیاست‌های کشوری که مسئله استخدام فارغ‌التحصیلان ریاضی را حل کرده‌اند بررسی و نتیجه را به عنوان یک دستورالعمل سیاستی به مراجع ذیصلاح ارائه کند.
۴. در ارزیابی مستمر گروه‌های آموزشی ریاضی، با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری همکاری کند.

شورای عالی انقلاب فرهنگی:

۱. نسبت به وضعیت دانشگاه فرهنگیان تصمیمی اصولی در راستای مصالح کشور اتخاذ کند.
۲. بر اساس مدلی (با در نظر گرفتن تمام پارامترهای ورودی و خروجی) ظرفیت دانشگاه‌ها (اعم از دولتی و غیر دولتی) را تنظیم نماید. برای رشته ریاضی، انجمن ریاضی ایران اعلام آمادگی می‌کند.
۳. جلو تصویب قوانین بدون آمادگی و پیش‌بینی لازم گرفته شود.

و به طور کلی:

۱. برنامه‌ریزی شود که همه ورودی‌های ریاضی از بدو شروع کار (تحت شرایط علمی مناسب) به استخدام درآیند.
۲. از ایجاد امکان ارتقاء مسئولین و مدیران حوزه‌های مختلف بدون گذراندن دوره‌های لازم جلوگیری شود و افراد بر اساس تخصص خود بکار گرفته شوند.
۳. جلو مشاغل کاذب مخصوصاً در زمینه‌های آموزشی گرفته شود.

* دبیر کمیته علمی کنفرانس

** عضو کمیته علمی کنفرانس